

CHANTAL SCHREIBEROVÁ
MŮJ
OHNIVÝ KŮŇ

Jízda v polární záři

bambôok

CHANTAL SCHREIBEROVÁ

MŮJ
OHNIVÝ KŮŇ

Jízda v polární záři

Na konec světa

Doufám, že nepřijede i ona, pomyslím si, když mi rostoucí tlak v uších napoví, že se letadlo blíží k zemi. Přitisknu čelo k malému okýnku a marně se snažím venku něco zahlédnout. Nevidím nic než mraky.

Najednou se letadlo propadne a já se praštím do hlavy. „Au!“ zamumlám a třu si dlaní čelo. Vzápětí to s letadlem začne vypadat, jako by ho popadla nějaká obří ruka a vši silou s ním zatřásla. Světlovlasá letuška ztratí rovnováhu a taktak se stihne chytit něčího opěradla. Všimnu si, že jsem bezděky zaryla prsty do područek.

„To je jen vítr,“ řekne přátelsky můj soused, starší pán. „Na Islandu fouká v jednom kuse.“

„Já vím,“ odpovím a uvolním ruce na područkách. „Můj táta je Islandan.“

Pán se usměje. „Tak to už jsi tu byla jistě mockrát.“

„Ne.“ Rozhodně zavrtím hlavou. „Ani jednou.“ A kdyby bylo po mém, taky by to tak zůstalo. Určitě

bych se teď nechystala k přistání v islandském hlavním městě Reykjavíku. Jenže co jsem měla dělat? Kdybych tvrdohlavě trvala na svém, odnesla by to Sara. Sara je moje mamka, ale většinou jí říkám jménem. Ona mi taky neříká „dcero“, jak mě jednou sama poučila, takže ji mám oslovovat podle toho, jak mi to zrovna připadá správné.

„A co když mi bude připadat správné třeba příšero?“ zeptala jsem se jednou.

„To se nemůže stát,“ odpověděla mi vážně, „protože obě víme, že jsem ta nejlepší máma na světě.“

A v tom má – jako vždycky – úplnou pravdu. Moje nejlepší kamarádka Anna mi jednou řekla, že má mou mamku někdy radši než svou vlastní. To je sice nejspíš nesmysl, ale musím říct, že jsem na podobné reakce zvyklá – Saru má prostě každý rád. Je pořád veselá a moc hezká a má tolik energie, že by mohla pohánět vlastní elektrárnu (jak říká zase její mamka, moje babi – která sama taky nevydrží v klidu ani deset minut).

Každopádně moje maminka je herečka, a kdybych si i tentokrát postavila hlavu a na Island nejela, byla by jí utekla úžasná pracovní příležitost. Jedna z těch, které člověk dostane jen jednou za život. Co jsem se mamce narodila, musela se pořád dívat jenom z dálky, jak její kolegyně dělají kariéru. Sama vzala jen tu a tam

nějakou menší roli v televizním filmu, seriálu nebo reklamě – ale nikdy nic, za čím by musela cestovat dál nebo na čem by pracovala déle než několik dní v kuse.

Věčně se mě někdo ptá, jestli mi není líto, co mi všechno uteklo, zní mi v hlavě Sařin hlas. Všechny ty role, které jsem odmítla. Když zavřu oči, vidím i její úsměv, který jsem po ní prý zdělila. Ale oni nevědí, která bije. Nevyměnila bych ani jedinou hodinu, kterou jsem strávila s tebou, zajičku. Ani minutu. A jestlipak víš proč? A na to si odpovídá vždycky stejně: Protože tě miluju jako blázen. Přes celý vesmír a pak zpátky na zem.

Když jsem byla malá, tuhle její říkanku jsem vždycky opakovala s ní. A potom mě mamka pevně přitiskla k sobě a zasypala mě milionem pusinek. Chrochtala mi do uší a já kvičela radostí jako malé selátko.

To už je samozřejmě nějaký čas. Teď je mi deset let a u nás doma už se tolik nechrochtá a nekvičí, i když se máme pořád stejně rády jako dřív.

Ale u téhle práce to celé bylo trochu jinak. Tentokrát jsem vycítila, jak je pro Saru důležité ji vzít. Jde o seriál, díky kterému se proslavila už jako úplně mladá herečka. Pojednává o třech holkách z předměstí, které vyrazí dobývat svět, a teď se má k tomu seriálu natáčet speciální pokračování, celovečerní film. Budou

v něm hrát všichni herci z původní série. Dokonce i ti, kteří jsou dnes tak slavní, že nevědí, kam dřív skočit, si na něj nějak udělali čas. Nejisté bylo jediné to, jestli smlouvu podepíše moje mamka. Protože moje mamka má jeden problém: *mě*.

Studiové záběry se naštěstí mohly natáčet u nás v Mnichově, ale teď se má točit šest týdnů na různých místech po celé Evropě, a dokonce týden i v Americe. Vozit mě všude s sebou nepřipadalo v úvahu, natáčecí dny budou nabité, rozvrh náročný a Sara by se o mě prostě nemohla starat. Nepomohla ani moje babi, taky herečka a zpěvačka. Ve stejnou dobu totiž bude bavit bohaté turisty na výletním parníku.

A nikdo další už na mě nezbyl, protože ostatní příbuzní mojí mamky žijí v Rakousku a celá rodina mého táty na Islandu.

„To mi nemůžeš udělat, Saro,“ žadonila její agentka. A když mi to mamka vyprávěla, věděla jsem, že ona tu práci prostě *musí* vzít.

Ostatně já jsem s tím žádný problém neměla. Jen jsem nemohla pochopit, proč kvůli tomu musím letět na Island.

„Proč tu nemůžu zůstat sama?“ rozčilovala jsem se. „Deset dní jsou stejně podzimní prázdniny! A v ostatních dnech to udělám jako Pipi Dlouhá punčocha,

večer se sama pošlu do postele! Můžeš si sem nainstalovat kamery a pravidelně mě kontrolovat!“

„Nejde přece vůbec o to, že bych ti nevěřila, zajíčku,“ vysvětlovala mi Sara. „Ale nemohla bych být ani minutu v klidu! Jen si představ, že by se ti něco stalo! A kromě toho je to zakázáno zákonem!“

Být to dřív, možná by mohl zaskočit můj táta Magnus. Je pilot, a když to včas nahlásí lidem, co píšou rozvrhy služeb, může si leccos zařídit. Jenže táta se musel nutně přestěhovat na Island. *Kvůli ní*. Proto opravdu upřímně doufám, že na mě na letišti nebude čekat i Hrönn.

Zatím jsem se s ní setkala jen jednou – před půl rokem, když ji Magnus vzal s sebou do Mnichova, a zrovna na moje narozeniny. Mamka a Hrönn se k sobě chovaly tak mile! Když si na to vzpomenu, ještě dneska se mi zvedá žaludek.

Sara: „Ty máš opravdu nádherné oči!“ Hrönn: „To samé jsem zrovna chtěla říct já tobě! A vyslovuješ moje jméno jako rodilá Islandanka! Jinak to tady nikdo nedokáže!“ Sara: „No, v tom případě mi to herecké vzdělání aspoň k něčemu bylo!“

Ty dvě se spolu bavily anglicky, ale rozuměla jsem jim každé slovo. Kromě tělocviku je totiž angličtina ve škole můj nejoblíbenější předmět.

Hrönn nám vysvětlila, že její jméno znamená „vlna“. *Nafouklá jako ovce*, pomyslela jsem si a ani v nejmenším jsem se nesnažila to jméno vyslovit správně. Prostě jsem jen seděla vedle nich a dělala, že jim nerozumím ani slovo. Ale měla jsem sto chutí křičet na celé kolo. *Moje narozeniny*, myslela jsem si, *jsou to moje narozeniny, ale my tu sedíme a bavíme se o ní. Kdo ji sem vůbec zval? Já rozhodně ne! Já jsem svého tatů neviděla už skoro čtvrt roku! Chci ho mít pro sebe, copak je to tak těžké pochopit?*

V jednu chvíli jsem se prostě zvedla a odešla do svého pokoje. *Uvidíme, jak dlouho jim bude trvat, než si všimnou, že tu vůbec jsem*, říkala jsem si. Normálně si v takové sebelítosti nelibuju, ale Magnus se přestěhoval zpátky na Island jen kvůli Hrönn. Jen kvůli ní už s tátou netrávím pár dní v týdnu a všechny jeho volné víkendy. Místo toho ho vídám jen třikrát nebo čtyřikrát do roka. Samozřejmě mi nikdy přímo neřekl, že je to kvůli ní. Jenže než se s ní seznámil, bylo všechno jinak. A já nejsem malá, abych si nedala dvě a dvě dohromady.

Tenkrát o narozeninách to netrvalo dlouho, než za mnou přišla mamka a řekla mi, že Hrönn si musela ještě něco zařídit a že odešla. „Těšila se, až tě pozná, a doufá, že ji a Magnuse přijedeš brzy navštívit do

jejich nového domu,“ oznámila mi mamka a podívala se na mě s očekáváním.

Co jsem na to měla říct? Že to ať si teda počká? Že potěšení není rozhodně vzájemné a že mi Hrönn zkažila narozeniny? A tak jsem se na mamku jen mlčky dívala pohledem, který se ptal: *A co teď chceš slyšet ode mě?*

„Je vážně milá,“ řekla mamka a můj pohled vydržela. „Měla bys jí dát šanci.“

V tu chvíli zaklepal na dveře Magnus, takže jsem se aspoň mohla vyhnout odpovědi. Táta se o své nové paní naštěstí už ani slovem nezmnínil.

„Zajdeme si do bazénu, *krútt músin mín?*“ zeptal se jen. *Krútt músin mín* je islandsky a znamená to „moje roztomilá myška“. Táta mi tak říká už odmalička. A když jsem ho to teď uslyšela říkat, teprve v tu chvíli na mě se vší silou dolehlo, jak hrozně se mi po něm stýskalo. Vyskočila jsem z postele, doběhla k němu a objala ho. A doufala, že si nevšiml, jak mám najednou mokré tváře.

A tak to nakonec byly docela pěkné narozeniny, s koupáním v bazénu a pizzou ve třech. Tedy s mamkou, ne s Hrönn. Ta potom zavolala, že na večeri nemůže přijít, protože jí není dobře. Musím říct, že smutná jsem z toho zrovna nebyla.

„Není ti špatně?“ ptá se starostlivě starší pán vedle mě. Jeho hlas mě vrátí zpátky do přítomnosti.

„Ne, ne, je mi dobře!“ odpovím a usměju se, i když ve skutečnosti už mi určitě bylo líp. Znovu se podívám z okna: tentokrát je vidět moře, akorát že není modré, ale tmavošedé. Nebe je o něco světlejší než moře, ale taky šedé. A to je Island: šedý skrznaskrz.

V útrobách letadla to zarachotí a zalomozí.

„Podvozek,“ řekne pán vedle mě a já přikývnu. Každou chvíli budeme přistávat. Zmáčknu si nos a opatrně fouknu, abych si vyrovnala tlak v uších. Tenhle trik mi ukázal Magnus při mém prvním letu. Letěli jsme do Paříže, do Disneylandu, směla jsem sedět v kokpitu a on mi všechno vysvětloval.

Vzzzum. Letadlo dosedne na zem a řítí se po přistávací dráze. Kolem mého okýnka se míhají zelenohnědé louky a pastviny, tu a tam je na nich bílá skvrna. Copak tady už začalo sněžit? U nás doma bylo příjemné, slunečné počasí pozdního podzimu, ideální na projížďky na kole nebo procházky s Annou. Vůbec se mi nelíbí, že promeškám její poslední dny v Mnichově. Až se vrátím, už tam nebudu mít svou nejlepší kamarádku.

„Najdeš si jinou,“ uklidňovala mě babi. No jistě, vždyť je to *tak* snadné, nahradit nejlepší kámošku!

Jenže jak to může pochopit moje babička? Ona je z těch lidí, co jsou neustále v centru dění. Má celé hejno kamarádek, se kterými tančí salsa, učí se španělsky, chodí na kurzy veganské kuchyně a astrologické semináře, navštěvuje kina a divadla a podniká tisíc dalších věcí.

Já jsem ale úplně jiná. Já nechci mít hejno přátel, já chci *jednu* nejlepší kamarádku. A ne ledajakou, ale Annu.

„Takovou cestu by ti spousta dětí ve tvém věku mohla závidět,“ přesvědčovala mě dál babi. „Nejenže budeš mít třikrát delší podzimní prázdniny než všichni ostatní, ale uvidíš Island, jedinečnou, nádhernou zemi! Můžeš tam pozorovat velryby a tuleně, uvidíš polární záři. Taky tam žijí vzácné druhy ptáků, které neuvidíš nikde na světě. Třeba papuchalkové! To jsou ptáci, co vypadají jako kříženci papouška s tučňákem.“

„Mluvíš jako reklama na Island,“ zavrčela jsem na ni, ale sama jsem se tomu musela smát.

„Velectěné publikum, navštivte Island!“ zvolala babi svým komediantským hlasem. „Můžete tam obdivovat nejen polární záři, nýbrž i to nejnešťastnější dítě na světě!“

Přiznávám, že to už jsem se smála nahlas.

Můj táta má jako pilot přístup na většinu míst po celém letišti, a tak mi slíbil, že na mě bude čekat už u pasové kontroly.

Najednou jsem celá nervózní. Všichni ostatní cestující jdou tak strašlivě pomalu! Prodírám se okolo nich, a opravdu, stojí tam, u jedné z přepážek, přesně jak slíbil, ještě v pilotní uniformě – sám se vrátil z posledního letu teprve před dvěma hodinami – a naštěstí sám. Když ho uvidím, srdce mi poskočí, zvednu ruku nad hlavu a zamávám mu. I když co se přestěhoval na Island, nemyslím na něj už úplně nepřetržitě, stejně se mi po něm hrozně stýská. A jakmile ho uvidím, napadne mě vždycky to samé: Je to přece *můj* táta! Proč nechce žít se mnou? Proč se rozhodl raději pro ni? Tyhle myšlenky se mi vůbec nelíbí, protože mi kazí šťastné shledání, ale prostě tu jsou. A proto mu teď neutíkám vstříc a nepadnu mu kolem krku, jak bych si vlastně přála, ale místo toho k němu pomalu dojdou a řeknu: „Nemusel jsi na mě čekat. Zvládla bych to sama.“

„Samozřejmě že zvládla,“ odpoví táta. „Ale já bych to tak dlouho nevydržel.“ A já ho přece jenom obejmu.

„Chceš, abych ti ukázal Reykjavík, než pojedeme domů?“ ptá se mě Magnus v islandštině. Jsme na

cestě k autu a já podle jeho výrazu poznám, že je to zkouška. Doufá, že mu automaticky odpovím islandsky.

Když jsem byla malá, mluvil se mnou islandsky pořád. Ale protože jsem se uměla mnohem líp vyjadřovat v němčině a nechápala, proč bych místo ní měla bojovat s islandštinou, nakonec toho nechal.

Podívám se na něj, jako bych neměla nejmenší tušení, co mi chtěl říct, a on s drobným povzdechem opakuje svou otázku německy. Zrovna vycházíme ven z haly. Mrholí, fouká studený vítr a já mimoděk vytahuju ramena k bradě.

„Jak chceš. Já bych ho vidět ani nemusela.“

„Nebo si půjdeme něco nakoupit?“ vyptává se. „Tady v hlavním městě seženeš skoro všechno, ale na severu to vypadá úplně jinak. Takže kdybys potřebovala něco konkrétního...“

Zavrtím hlavou. „Ne, díky. Já všechno mám.“

„Dobře.“ Magnus působí bezradně. „Takže jedeme rovnou do Akureyri?“

A-ku-rey-ri. Jméno jeho rodného města jsem se naučila už jako malé dítě, když mi ukazoval fotky své rodiny. Co se táta přestěhoval zpátky na Island, nepromluvila jsem islandsky ani jedno jediné slovíčko. A nemám v úmyslu na tom cokoli měnit.

„Tak jo,“ řeknu jen a znovu lhostejně pokrčím rameny.

„Bude to lepší,“ vykládá Magnus, „aspoň pojedeme většinu cesty za světla.“ Dojdeme k obrovskému zelenému autu s monster koly. Magnus naloží můj kufr, otevře dveře spolujezdce a nechá mě nastoupit. „Cesta trvá asi pět hodin, když nám vydrží počasí...“

„Proč by nám nemělo vydržet počasí?“ přeruším ho udiveně.

Trošku se na mě zazubí. „Máme tady takové pořekadlo: *Když se ti počasí na Islandu nelíbí, počkej deset minut.* Silný vítr, déšť, mlha, písečná nebo sněhová bouře – všechno může přijít zčistajasna. A pak se může snadno stát, že prosedíš několik hodin v autě před zavřenou silnicí. Proto je vždycky dobré mít u sebe něco k snědku a dost vody. Tam v té tašce najdeš obojí.“ Taška před mým sedadlem je plná po okraj a praská ve švech.

Trošku rozpačitě se usměje. „Nevěděl jsem úplně přesně, co máš teď ráda, a vzal jsem trochu od všeho, takže kdybys měla hlad nebo žízeň...“

„Děkuju,“ odpovím, ale tašky se ani nedotknu.

Magnus se na mě dívá – a ten pohled trvá až moc dlouho.

„Co je?“ zeptám se nervózně.

„Tolik jsi vyrostla!“

„Za poslední tři měsíce?“ zeptám se překvapeně.

„To taky, ale... já myslím... tak vůbec...“

Chce říct za poslední tři roky. Tři roky, kdy jsem ho viděla vždycky jen jednou za několik měsíců.

„Z dětí rostou lidi, říká babi,“ vysvětlím mu, protože to je to jediné, co mě k tomu momentálně napadá.

„V tom má babi pravdu,“ odpoví Magnus se smíchem, nastoupí do auta a vyjedeme s ním z parkoviště.

„Musím napsat Saře, že jsem v pořádku dorazila,“ oznámím mu. Vyhrabu z tašky mobil a vidím, že už na mě čekají dvě zprávy od mamky.

Přistála jsi dobře? Všechno v pořádku?
Táta tě čekal? Máš se fajn? Jaké je počasí?

Tvoje letadlo přistálo před deseti
minutami. Prosím, napiš mi, jsem trochu
nervózní (máma je sama doma 😊).

Odpovím:

Ano. Ano. Ano. Ano. Zima. Mami, je mi
deset. Všechno v pořádku. Z dětí rostou
lidi. 😁

Než to stihnu poslat, dorazí mi třetí zpráva od mamky:

Tvůj táta mi napsal. Ale nebudu mít klid, dokud mi nenapišeš i ty. Napiš rychle, prosím!

Rychle 😊

😊 Pořád zapomínám, jak už jsi velká a chytrá. Mám tě mooooc ráda, můj zajíčku, jako blázen ❤️.

Přes celý vesmír a pak zpátky na zem ❤️!

❤️ 👤 👤 👤 👤 🙅 🙄 👤 Napiš zase brzy!

Zase brzy!

Musím se usmát. Moje mamka je prostě skvělá.
Když schovávám telefon, stojíme zrovna na červené.
Všimnu si, že si mě táta s úsměvem prohlíží.
„Co je?“ zeptám se nedůvěřivě.

„Když se usmíváš, jsi neuvěřitelně podobná svojí mámě.“

„A máma zase vždycky říká, že mám tvoje oči.“

„Barvu,“ odpoví Magnus, „ale ne tvar.“ Usměje se. „Ano. Oba máme islandsky zelené oči.“

Podívám se z okna. „Tady to ale moc zelené není. Spíš šedé.“

„To jsou lávová pole. Vyprávěl jsem ti přece, že Island je sopečný ostrov?“

Jen pokrčím rameny. Ano, vyprávěl mi to, a něco mi říkala i Sara, než jsem odjela. Například o tom, že před několika lety na Islandu vybuchla sopka, jejíž jméno neumí nikdo vyslovit, a že potom po celé Evropě nemohla létat letadla.

„Island je vůbec zajímavý,“ pokračuje táta. „V dějinách Země vznikl velmi pozdě, ale nikdo neví proč. Dá se říct, že je to nejmladší dítě matky Země.“

„Benjamínek,“ poznamenám, protože přesně tak říkají všichni malému bráškovi mé nejlepší kámošky Anny, který se narodil teprve před rokem, takže je o devět let mladší než ona a o dvanáct let mladší než její starší sestra.

Magnus se usměje. „Přesně tak, benjamínek. A proto je taky trochu jiný než jeho starší sourozenci – v každém ohledu.“